

Strategisch meerjarenbeleidsplan

2026–2028

Vicino Noord-Holland Noord

Hertog Aalbrechtweg 5a

1823 DL Alkmaar

072 - 527 27 07

info@vicinonhn.nl

www.vicinonhn.nl

Inhoud

Voorwoord	7
Context	8
Een stip aan de horizon	10
Vicino's positionering in het regionale netwerk	14
Waar komen we vandaan?	15
Waar gaan we naartoe en hoe komen we daar?	16
<i>Vicino zorgt ervoor dat schaars mentaal zorgaanbod beschikbaar blijft</i>	18
<i>Vicino is een kartrekker in intensieve samenwerking over de domeinen heen</i>	19
<i>Vicino faciliteert en organiseert hechte wijkverbanden</i>	22
<i>Vicino treedt op als belangenbehartiger van aanbieders in het netwerk</i>	23
Vicino en de patiënt	24
Waar komen we vandaan?	26
Waar gaan we naartoe en hoe komen we daar?	28
<i>Vicino heeft verschillende rollen op het gebied van preventie</i>	28
<i>Vicino zorgt voor passende zorg door aangepaste behandelmethoden</i>	29
<i>Vicino heeft een leidende rol voor specifieke kwetsbare patiëntengroepen</i>	29
Vicino als organisatie	30
Waar komen we vandaan?	32
Waar gaan we naartoe en hoe komen we daar?	32
<i>Vicino's organisatiestructuur en inrichting past bij een netwerkorganisatie</i>	33
<i>Vicino heeft een open, veilige en inclusieve cultuur</i>	33
<i>Vicino investeert in personeel en ontwikkeling</i>	34

Voorwoord

Trots presenteert Vicino het strategisch meerjarenbeleidsplan voor de periode 2026–2028. Een plan dat is ontstaan in een tijd, waarin de mentale zorg onder toenemende druk staat en waarin samenwerking en wendbaarheid belangrijker zijn dan ooit.

De druk op huisartsenpraktijken en GGZ-aanbieders neemt toe. Tegelijkertijd zien we dat steeds meer hulpvragen niet passen binnen het traditionele medische domein, maar om een brede, domeinoverstijgende aanpak vragen. Vicino beweegt hierin mee. Wij zetten ons in om samen met onze netwerkpartners passende, toegankelijke en toekomstbestendige mentale zorg te organiseren voor alle inwoners van Noord-Holland Noord.

De komende jaren bouwen we voort op de stevige basis die we de afgelopen periode hebben gelegd. We blijven doen waar we goed in zijn: het ondersteunen van huisartsen en POH-GGZ en het uitvoeren van tweedelijnsbehandeling via onze GGZ-aanbieders. Tegelijkertijd verbreden we onze rol. We nemen onze verantwoordelijkheid in het netwerk, versterken de samenwerking in de wijk en zetten ons in voor patiënten die tussen wal en schip dreigen te vallen.

Dit plan is geen eindpunt, maar een richting: een kompas dat ons helpt om koers te houden in een snel veranderend zorglandschap.

Mijn dank gaat uit naar alle huisartsen en psychologen die hebben bijgedragen aan de totstand-koming van dit strategisch meerjarenbeleidsplan, en naar de cliëntenraad, de ondernemings-raad, collega's en samenwerkingspartners. Ik kijk uit naar de volgende stappen die we samen gaan zetten.

Tessa Wiersma

Directeur Vicino Noord-Holland Noord

Context

De context waarin we ons werk doen is van groot belang voor de koers van de komende jaren. Ontwikkelingen op het gebied van toegankelijkheid, continuïteit en kwaliteit van zorg zijn essentieel in het vormgeven van onze ambities. De cijfers en prognoses zijn helder: de omstandigheden in het zorglandschap vragen van ons dat we samen vernieuwen, verbinden en richting geven.

De zorgvraag neemt toe en zal dat de komende jaren blijven doen. Dit blijkt zowel uit de cijfers als uit onze ervaringen in de praktijk. Zo was er een stijging (6%) van het aantal POH-GGZ consulten ten opzichte van andere jaren.¹ Ook bij onze huisartsenpraktijken zien we dat veel personen zich melden met psychosociale en/of maatschappelijke problemen en neemt de druk op de huisartsenpraktijk onverminderd toe. Deze druk wordt veroorzaakt door zowel een toename van patiënten die zich melden aan de voordeur, als patiënten die binnen de keten te lang moeten wachten op de volgende interventie. Patiënten die eigenlijk tweedelijns GGZ-zorg nodig hebben, zorgen voor overvolle spreekuren bij de huisartsen.

¹ Over de periode 2020–2024 was de gemiddelde toename in het aantal consulten met de POH-GGZ in zijn algemeenheid ongeveer 2% per jaar. Het aantal consulten POH-GGZ was in 2024 met 178 per 1000 personen 6% hoger dan in 2023 (168 per 1000 personen). De stijging was het grootst onder de groep 18– tot en met 64-jarigen.

² Monitor Toegankelijkheid van zorg – 22 juli 2025 – Nederlandse Zorgautoriteit.

³ Gezonde en aantrekkelijke arbeidsmarkt | Noord-Holland Noord Gezond. Voor meer facts and figures kijk op de Sigra database.

Vooruitzichten 2035–2040

De effecten van de toenemende zorgvraag en de beperkte zorgcapaciteit tekenen zich inmiddels af. En de zorgvraag zal de komende jaren alleen maar groter worden en sterker toenemen dan het zorgaanbod. Uit de monitor Toegankelijkheid van Zorg blijkt dat de Treeknorm voor mensen die wachten op GGZ-behandeling vaker dan ooit wordt overschreden.² Bij ongewijzigd beleid zijn er te weinig professionals om zorg en ondersteuning te verlenen waardoor de toegankelijkheid van de zorg niet langer vanzelfsprekend is. De stagnerende doorstroom in de tweedelijnszorg zorgt ook al enige tijd voor hoofdbreken. Volgens berekeningen van de Sociaal Economische Raad (SER) zijn er in 2040 meer dan 2 miljoen mensen nodig in de zorg. Dat is 1 op de 4 werkenden. In 2020 lag het aantal werkenden in de zorg op 1,4 miljoen mensen (1 op de 7 werkenden).

Landelijk wordt Noord-Holland Noord gezien als de regio waar naar verwachting de grootste personeelstekorten zichtbaar worden. In 2030 zal het zorgpersoneelstekort gestegen zijn naar 5.700 medewerkers. Dit komt met name door de combinatie van krimpende beroepsbevolking en vergrijzing.³

Urgentie: Passende zorg is nodig

Gegeven de schaarste zal in de hele keten van zorg, hulp en ondersteuning scherper moeten worden afgewogen waar zorg en ondersteuning het meeste nodig zijn, ook wel ‘**passende zorg**’ genoemd.

Belangrijkste uitgangspunten hierbij zijn:

- Passende zorg sluit aan bij de behoefte van de patiënt.
- Er is oog voor gezondheidsverschillen en verschillen in gezondheidsvaardigheden.
- Patiënt en zorgverlener beslissen samen.
- Focus ligt op gezondheid en wat iemand wel kan (positieve gezondheid), al dan niet met (digitale) hulpmiddelen.
- Zorg en ondersteuning worden in nabijheid van de patiënt gerealiseerd.
- Eerstelijnszorgverleners hebben inzicht in elkaars capaciteit.

Bron: Zorginstituut Nederland. *Kader Passende Zorg*. Juni 2022.

Een stip aan de horizon

Inleiding op strategische richting Vicino

In hierboven beschreven context kiest Vicino voor een duidelijke strategische koers. Deze strategie rust op drie pijlers:

1. Vicino's positionering in het regionale netwerk

We versterken onze rol binnen de mentale zorgketen. Samen met huisartsenpraktijken, GGZ aanbieders, gemeenten en andere partners bouwen we aan structurele samenwerking, zowel op regionaal als op wijkniveau. We zetten ons in voor het verbinden van domeinen en voor het organiseren van passende zorg voor inwoners van Noord-Holland Noord.

2. Vicino en de patiënt

Onze patiënten blijven de basis van onze organisatie. We blijven doen waar we goed in zijn: het leveren van kwalitatieve eerstelijnszorg via POH-GGZ en behandeling via onze aangesloten GGZ aanbieders. Tegelijkertijd gaan we het eigen zorgaanbod herinrichten, om ervoor te zorgen dat onze zorg toegankelijk blijft voor alle burgers in Noord-Holland Noord.

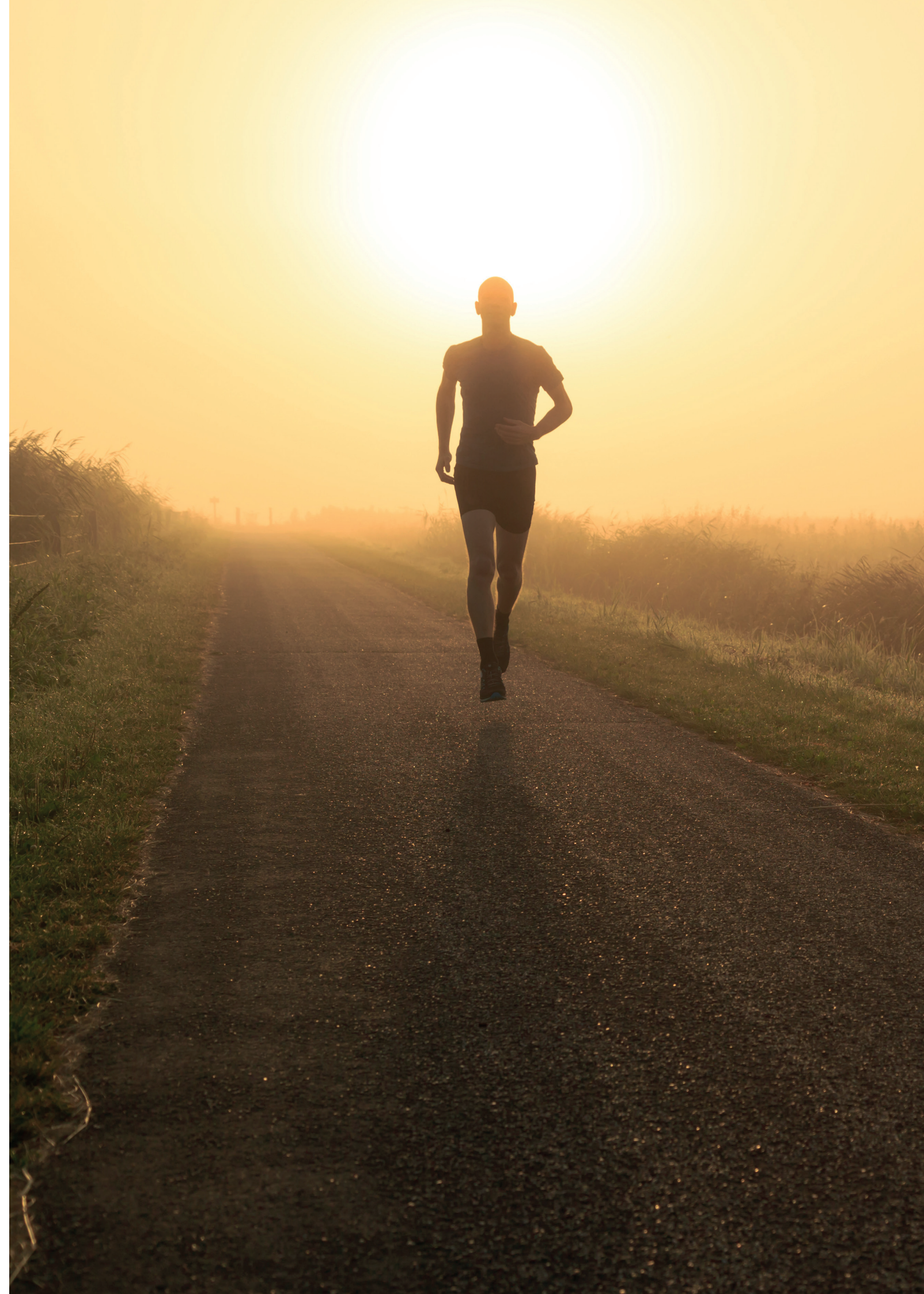
3. Vicino als organisatie

Om deze transitie mogelijk te maken, investeren we in onze eigen organisatie. We ontwikkelen een structuur en cultuur die past bij een wendbare netwerkorganisatie, met eigenaarschap en samenwerking als belangrijkste uitgangspunten. Medewerkers krijgen ruimte om te groeien, ook over de grenzen van de eigen organisatie heen.

Afbakening en vervolgstappen

Dit strategisch plan beschrijft de inhoudelijke koers van Vicino en is de leidraad voor onze keuzes en prioriteiten de komende jaren. De verdere uitwerking van structuur, processen en governance vindt plaats in aanvullende documenten en trajecten. Voor de uitvoering worden per jaar werkplannen opgesteld, waarin de strategische doelen verder worden geoperationaliseerd naar concrete acties en resultaten.

Met dit strategisch meerjarenbeleidsplan kiest Vicino bewust voor een toekomstgerichte aanpak: stevig verankerd in de regio, met oog voor de patiënt en gedragen door een professionele en lerende organisatie. Alleen samen kunnen we mentale zorg toegankelijk, passend en duurzaam houden.

Vicino's positionering in het regionale netwerk

De komende jaren transformeert Vicino naar een netwerkorganisatie. Door middel van effectieve en intensieve samenwerking over de domeinen heen, willen we mentale zorg toegankelijk houden voor alle inwoners van Noord-Holland Noord.

Waar komen we vandaan?

De afgelopen jaren is de positie van Vicino verstevigd. We zijn blijven doen waar we goed in zijn: het bieden van mentale hulpverlening door POH-GGZ in de huisartsenpraktijk en het bieden van behandeling via onze aangesloten tweedelijnsaanbieders. Daarnaast heeft Vicino een groei doorgemaakt. We hebben meer POH-GGZ in dienst, meer aangesloten huisartsen en begeleiden en behandelen meer zorgvragers in onze psychologenpraktijken. We hebben continuïteit en kwaliteit van zorg kunnen waarborgen, doordat we de interne werkorganisatie de afgelopen tijd steeds verder hebben geprofessionaliseerd. Er is sprake van een hoge medewerkerstevredenheid en ook de huisartsen en aangesloten GGZ-aanbieders ervaren grote voordelen van het ontzorgen en ontlasten door Vicino.

Vicino is – de landelijke ontwikkelingen volgende – actiever geworden in diverse netwerken. Het vormgeven van en participeren in een Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN), het implementeren van het Verkennend Gesprek en het organiseren en realiseren van toegang en capaciteit voor Welzijn op Recept zijn hiervan de meest concrete voorbeelden.

De meerwaarde van netwerkgericht werken is al zichtbaar binnen de activiteiten van Kind & Jeugd. Door de financieringsstructuur (van de gemeenten) is een duurzame samenwerking opgebouwd met alle gemeenten in de regio. Zo is geïnvesteerd in gedeelde verantwoordelijkheden en is voor de doelgroep Kind & Jeugd hiermee feitelijk geanticipeerd op de transitie naar een netwerkorganisatie tussen huisartsenzorg en jeugdaanbieders. Deze werkwijze fungeert dan ook als waardevolle blauwdruk voor de bredere beweging die Vicino de komende jaren maakt.

Waar gaan we naartoe en hoe komen we daar?

Hoewel het succes van Vicino het verleidelijk maakt om op dezelfde voet verder te gaan, zien we dat de ontwikkelingen om ons heen van ons vragen stappen naar voren te blijven zetten.

Vicino kiest daarom voor een koerswijziging: we bewegen naar een netwerkorganisatie. Zo blijven we relevant en toekomstbestendig. Als ketenorganisatie van huisartsenpraktijken en tweedelijns GGZ-aanbieders binnen de regio Noord-Holland Noord⁴, heeft Vicino hiervoor zowel de schaal als de legitimiteit.

De transitie naar een netwerkorganisatie is geen doel op zich, maar een noodzakelijke ontwikkeling om ervoor te zorgen dat mentale zorg voor alle inwoners van Noord-Holland Noord toegankelijk blijft. Hierbij hebben we speciale aandacht voor het aanbieden van kwaliteitszorg, (het initiëren en organiseren van) domeinoverstijgende activiteiten en het verbeteren van afstemming binnen de keten. Ook zullen wij onderzoeken welke rol Vicino kan spelen in het faciliteren en organiseren van zorg tussen de domeinen in om een bijdrage te leveren aan een oplossing voor patiënten, die nu tussen wal en schip vallen.

De transitie naar een netwerkorganisatie vraagt ons een nieuwe rol te spelen in de sectoren die betrokken zijn bij de hulpverlening in de regio: de huisartsenzorg, GGZ-aanbieders, sociaal domein-aanbieders, gemeentes en zorgverzekeraars. Het doel is om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor de mentale gezondheid van inwoners, waarbij de cliënt centraal staat en er samenwerking is over de domeinen heen.

Vicino kiest nadrukkelijk voor een rol waarin we verbinden, organiseren en regisseren. We laten ons inspireren door de hoofdtaken van het regionaal eerstelijnsamenwerkingsverband (RESV), zoals voorgesteld in de Visie eerstelijnszorg 2030 (zie kader). In lijn met de ontwikkeling naar een netwerkorganisatie zijn onze vier ambities binnen de mentale hulpverlening in Noord-Holland Noord:

1. Vicino zorgt ervoor dat er voldoende zorgaanbod beschikbaar is.
2. Vicino is een kartrekker in intensieve samenwerking over de domeinen heen.
3. Vicino faciliteert en organiseert hechte wijkverbanden op het gebied van mentale hulpverlening.
4. Vicino treedt op als belangenbehartiger van aanbieders in het netwerk.

Het regionaal eerstelijnsamenwerkingsverband (RESV)

De visie eerstelijnszorg 2030 stelt RESV's voor als stip aan de horizon. Het idee is dat er op regionaal niveau samenwerkingsverbanden zijn met gemandateerde vertegenwoordiging vanuit verschillende eerstelijnsdisciplines. Hierbij zou zoveel mogelijk moeten worden voortgebouwd op bestaande structuren. Vicino zal niet een RESV worden, maar we laten ons in onze ambities wel inspireren op de vijf hoofdtaken van een RESV. Deze vijf hoofdtaken zijn:

1. Mandatering/vertegenwoordiging van de disciplines bij afspraken.
2. Regionaal organiseren van capaciteit en toegankelijkheid disciplines.
3. Zorginhoudelijk afspraken over specifieke patiëntengroepen.
4. Ondersteuning hechte wijkverbanden.
5. Faciliteren en ondersteunen op gebied van huisvesting, ICT.

Bron: Visie eerstelijnszorg 2030

⁴ 90% van de huisartsenpraktijken ontvangt POH-GGZ dienstverlening van Vicino; de tweedelijns GGZ organiseren wij met 23 aangesloten praktijken.

Vicino zorgt ervoor dat schaars mentaal zorgaanbod beschikbaar blijft

Vicino zal zich als centrale speler bewegen tussen huisartsenzorg, tweedelijnszorg en het sociaal domein en zich zo inzetten voor een betere afstemming van het zorgaanbod. Zo dragen we bij aan het verlichten van de groeiende druk op mentale zorg. Vicino heeft zowel een faciliterende als organiserende rol. We agenderen niet alleen knelpunten in de capaciteit, maar pakken ook een organiserende rol in het herverdelen van zorg, waar nodig. We richten ons hierin op de toegankelijkheid van de mentale hulpverlening in de huisartsenzorg, bij de aangesloten GGZ-aanbieders en het sociaal domein.

Toegankelijkheid mentale hulpverlening in de huisartsenzorg

Een knelpunt dat we zien is de toename van de vraag naar mentale hulpverlening binnen de huisartsenzorg. Hier spelen we dan ook op in. Door extra ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld met triagetools en digitale screening, versterken we de huisartsenpraktijken zodat ze sneller de juiste zorg kunnen bieden. Verder gaan we onze kennis en kunde breder inzetten, niet alleen via de POH-GGZ – waar voorheen vooral de focus op lag –, maar ook door scholing en ondersteuning van andere medewerkers.

De transitie naar een netwerkorganisatie verandert niets aan de dienstverlenende rol die wij al hebben binnen de huisartsenpraktijken. Vicino blijft ook de komende jaren verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen en opleiden van voldoende POH-GGZ.

Toegankelijkheid tweedelijnszorg

Als gemandateerde vertegenwoordiger van aangesloten psychologenpraktijken zet Vicino zich in voor een zo goed mogelijk dekkend tweedelijnsaanbod. Wij voorzien de huisartsen binnen de regio Noord-Holland Noord van een passend behandelaanbod voor hun patiënten. Tegelijkertijd stellen we duidelijke kaders in de tweedelijnszorg: niet elke patiënt kan hier terecht. Op deze manier blijft schaarse capaciteit beschikbaar voor wie dat écht nodig heeft.

We bewaken de continuïteit van het aanbod en zorgen voor regionale vervanging wanneer een psychologenpraktijk sluit. Door regie te voeren op wachtlijstbeheer en het sturen op behandeltrajecten kunnen wij dit aanbod nog efficiënter benutten. We gebruiken regionale data om inzicht te krijgen in patiëntenstromen en om wachtlijsten en behandeltrajecten beter te organiseren.

Toegankelijkheid van het sociaal domein

Gemeenten zijn leidend in het vormgeven van publieke sociale ondersteuning en dus ook in het waarborgen van de toegankelijkheid van dit aanbod. Daarom zien we voor onszelf hierin vooral een ondersteunende rol weggelegd. We hebben regie op de toeleiding naar het sociaal domein, maken verwijroutines inzichtelijk en laagdrempelig en ondersteunen professionals bij het duiden van hulpvragen, onder andere d.m.v. data.

Onze rol in het Mentaal Gezondheidsnetwerk en de interventie Welzijn op Recept is ondersteunend aan deze ambitie (zie ambitie 2). Daarnaast zullen wij hiaten in het aanbod van het sociaal domein signaleren en agenderen. Met onze kennis kunnen we het sociaal domein ondersteunen, bijvoorbeeld door trainingen te geven aan de daar werkzame professionals.

Om communicatie binnen het medisch en sociaal domein te vereenvoudigen, pleiten wij voor het gebruik van een eenduidig platform. Waar het medisch domein al een first-supplier heeft gekozen, richten we ook dezelfde digitale toeleiding in voor het sociaal domein. Onze ambitie is om Zorgdomein – met inzet van onze ICT-facilitering – te benutten als instrument in de toeleiding van de huisarts naar publieke sociale dienstverlening en voor een soepele communicatie met het sociaal domein. Hiermee willen wij bereiken dat de samenwerking tussen het sociaal en het medische domein net zo eenvoudig verloopt als de samenwerking onderling in het medisch domein (1e en 2e lijn).

Vicino is een kartrekker in intensieve samenwerking over de domeinen heen

Vicino speelt een actieve rol in verschillende bestaande netwerken. We nemen deel aan diverse bestaande overlegstructuren en zetten ons in om samenwerkingen te verduurzamen. Als netwerkorganisatie vertegenwoordigt Vicino in deze verbanden de huisartsenzorg en aangesloten psychologenpraktijken. De drie belangrijkste platforms waarin we participeren zijn Noord-Holland Noord Gezond, het Mentaal Gezondheidsnetwerk en Welzijn op Recept.

Noord-Holland Noord Gezond

Noord-Holland Noord Gezond (NHN Gezond) is een samenwerkingsverband tussen zorgorganisaties, welzijns- en onderwijsinstellingen, gemeenten, GGD, GGZ NHN, zorgverzekeraars en inwoners van Noord-Holland Noord. De drie regionale huisartsenorganisaties (RHO's) zijn onderdeel van NHN Gezond. NHN Gezond zet in op ketensamenwerking, preventie en positieve gezondheid en sluit daarmee aan bij de uitgangspunten van Vicino. Bovendien is NHN Gezond actief in dezelfde drie regio's als Vicino.

Vicino participeert binnen NHN Gezond en gaat als uitvoeringsorganisatie fungeren op het gebied van mentale gezondheid. Wanneer Vicino namens de RHO's uitvoering geeft aan projecten behelst dit alle huisartsenpraktijken in de regio, ook de praktijken die niet bij Vicino zijn aangesloten.

Mentaal Gezondheidsnetwerk

Een mentaal gezondheidsnetwerk is een samenwerkingsverband tussen huisartsen, het sociaal domein en de geestelijke gezondheidszorg (ggz) in een regio. Samen zorgen we ervoor dat de hulpvraag van mensen met mentale klachten snel en op de juiste plek wordt opgepakt. De komende jaren willen wij onze regierol in het MGN (Mentaal Gezondheidsnetwerk) continueren.

De ambitie is een volledige dekking realiseren in Noord-Holland Noord, en de komende twee jaar op te schalen naar alle 17 gemeenten en bijbehorende huisartsenpraktijken.

Vicino vervult een belangrijke rol door het Verkennend Gesprek te contracteren met de zorgverzekeraars en zorg te dragen voor het digitale platform voor dossiervoering. De uitvoering van de gesprekken gebeurt vanuit een centrale coördinatie binnen Vicino met eigen medewerkers en professionals uit het netwerk. Binnen het Mentaal Gezondheidsnetwerk werken we de komende jaren, zowel toe naar meer inzicht in wachtlijsten en wachttijden, als naar een uniforme werkwijze voor domeinoverstijgende casusoverleggen.

Welzijn op recept

Welzijn op Recept is bedoeld voor de steeds groter wordende groep patiënten die zich bij de huisarts meldt met vragen die niet per se in het medisch domein beantwoord moeten worden, maar eerder een oplossing kennen in het sociaal domein. Dit zijn patiënten met psychosociale en sociaal-maatschappelijke problemen die zich ook vertalen in medische klachten.

Welzijn op Recept is daarmee een effectief middel om de verbinding met het sociaal domein te versterken en patiënten hier vaker naartoe te begeleiden. De interventie is bedoeld om op wijkniveau een structurele lijn te leggen tussen de huisartsenpraktijken en het sociaal domein. Deze alternatieve en passende benadering verhoogt het welzijn van de patiënt, vermindert de druk op de huisartsenpraktijk en specialistische zorg. Vanuit NHN Gezond vervult Vicino een voortrekkersrol in de verdere ontwikkeling en implementatie van Welzijn op Recept.

Vicino treedt op als belangenbehartiger van aanbieders in het netwerk

Vicino vervult een centrale rol als belangenbehartiger van zorgaanbieders binnen het netwerk. Als vertegenwoordiger van de huisartsenzorg en de aangesloten GGZ-aanbieders behartigt Vicino de gezamenlijke belangen richting externe partijen zoals zorgverzekeraars, gemeenten en samenwerkingspartners.

Dit vraagt om een duidelijke en herkenbare positionering van Vicino binnen het netwerk. In de komende jaren zetten we daarom in op het verder uitbouwen van onze rol als aanspreekpunt voor regionale samenwerking, beleid en innovatie in de mentale hulpverlening.

De komende jaren werkt Vicino gericht aan haar positie als strategisch netwerkpartner en belangenbehartiger in de regio. Deze rol vertaalt zich in onderstaande speerpunten:

1. Gezamenlijke richting bepalen

Samen met onze netwerkpartners ontwikkelen we een gedeelde visie en heldere ambities. Vicino zet zich actief in om deze koers te verankeren in regionale overleggen en beleidsprocessen.

2. Samenwerking versterken

Een krachtig netwerk vormt de basis voor effectieve belangenbehartiging. We investeren in afstemming, onderlinge verbinding en gezamenlijke besluitvorming.

3. Invloed uitoefenen op regionaal beleid en financiering

Vicino vertegenwoordigt het netwerk in gesprekken in regioplannen, bekostigingsstructuren en samenwerkingsafspraken. We brengen praktijkervaring en signalen actief in en zorgen dat deze zichtbaar zijn in beleid en financieringsafspraken.

4. Vertegenwoordiging professionaliseren

Om onze rol als belangenbehartiger duurzaam te vervullen, versterken we onze interne organisatie. We bouwen aan capaciteit en inhoudelijke expertise om nog beter extern te kunnen opereren.

5. Netwerk verbreden en verdiepen

We blijven investeren in het uitbreiden van ons netwerk en het versterken van bestaande relaties. Door onze betrokkenheid bij diverse projecten zijn we al zichtbaarder in de regio en die positie bouwen we verder uit. Een breed en representatief netwerk vergroot onze impact en legitimiteit.

Vicino faciliteert en organiseert hechte wijkverbanden

Wijkgericht werken is een belangrijk uitgangspunt voor Vicino. Hechte wijkverbanden zijn een concretere vorm van samenwerking, waarbij professionals binnen een specifieke wijk intensief met elkaar optrekken. In de wijk zijn we dicht bij de burger en kunnen veel hulpvragen vroegtijdig worden opgepakt. Hechte wijkverbanden zijn gericht op betere afstemming van zorg, vermindering van de werkdruk voor professionals en het leveren van zorg die beter aansluit bij de behoeften van de patiënt.

Vicino neemt deel aan deze wijknetwerken met partijen die betrokken zijn bij mentale hulpverlening. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij bestaande overlegstructuren en samenwerkingen binnen de drie RHO's.

We versterken de samenwerking in de wijk door:

1. Het organiseren van toetsgroeponderwijs voor huisartsenzorg, tweedelijns GGZ-zorg en sociaal domein.
2. Hoofdaannemer te zijn in het wijkgericht organiseren van het Verkennend Gesprek.
3. Het faciliteren van domeinoverstijgend casusoverleg binnen de wijk.

Vicino en de patiënt

Terwijl Vicino transformeert naar een netwerkorganisatie, blijven we ook doen waar we goed in zijn: het begeleiden en behandelen van patiënten door onze POH-GGZ in de huisartsenpraktijken en het bieden van tweedelijnszorg via aangesloten GGZ-aanbieders. Tegelijkertijd gaan we wel het eigen zorgaanbod herinrichten, om ervoor te zorgen dat onze zorg toegankelijk blijft voor alle burgers in Noord-Holland Noord.

De zorg van de toekomst

De verwachting is – in lijn met voorgaande jaren – dat de hulpvragen per jaar toenemen; het aantal mensen met een brede, sociaalpsychologische mix van problemen dat zich meldt bij de huisarts stijgt. Financiële zorgen en/of schulden, een krappe woningmarkt en bestaansonzekerheden verminderde sociale cohesie zijn immers belangrijke aanjagers van mentale klachten.

Terwijl enerzijds langer doorbehandelen vanuit huisartsenzorg structureel gaan worden, komt er anderzijds meer verantwoordelijkheid te liggen bij de patiënt zelf: er wordt meer aangestuurd op zelfregie. Daarnaast zal inzet op preventie toenemen en gaat er meer gebruik gemaakt worden van digitale contact/behandelmomenten. Dit heeft invloed op de werkzaamheden van de POH-GGZ. Een goede inschatting van digitale vaardigheden en gezondheidsvaardigheden wordt steeds belangrijker om de aansluiting met de patiënt te behouden en deze ook passende zorg te kunnen bieden.⁵

In de directe werkomgeving, in de spreekkamer, nemen landelijk gezien agressie- en geweldsincidenten eerder toe dan af. Dit heeft invloed op zowel de relatie met/tot de patiënt als op het werk van de zorgverlener. Ruggensteun is nodig om de werkbaarheid binnen de huisartsenzorg en onze aangesloten GGZ-aanbieders te kunnen blijven garanderen. Vicino zal hier de komende jaren actiever op inzetten door dit thema beter te signaleren, bespreekbaar te maken en (juridische) ondersteuning te bieden waar nodig.

Om de zorgvraag van de toekomst, in combinatie met arbeidsmarktkrapte, te kunnen blijven beantwoorden zal Vicino op drie gebieden een aanscherping of vernieuwing van ons zorgaanbod leveren. Het gaat hierbij om een heldere positie in preventie, passende behandelmethoden voor onze patiënten en een leidende rol voor patiënten die tussen wal en schip dreigen te vallen.

Waar komen we vandaan?

Binnen Vicino kende preventie tot nu toe een wat versnipperde invulling. Collectieve preventie-initiatieven kwamen veelal voort uit het persoonlijke initiatief van bevlogen medewerkers, zonder dat er sprake was van een samenhangende, organisatie brede strategie. Een heldere koers of beleidsmatig kader ontbrak. Individuele preventie wordt voornamelijk uitgevoerd door praktijkondersteuners en behandelaren in de huisartsen- en psychologenpraktijken.

De afgelopen jaren zijn we al gestart met het inzetten van E-health en groepsbehandelingen. Toch zien we regionale verschillen in het (groeps)aanbod en is de aansluiting tussen de digitale zorg binnen de huisartsenzorg en onze gespecialiseerde GGZ nog niet optimaal.

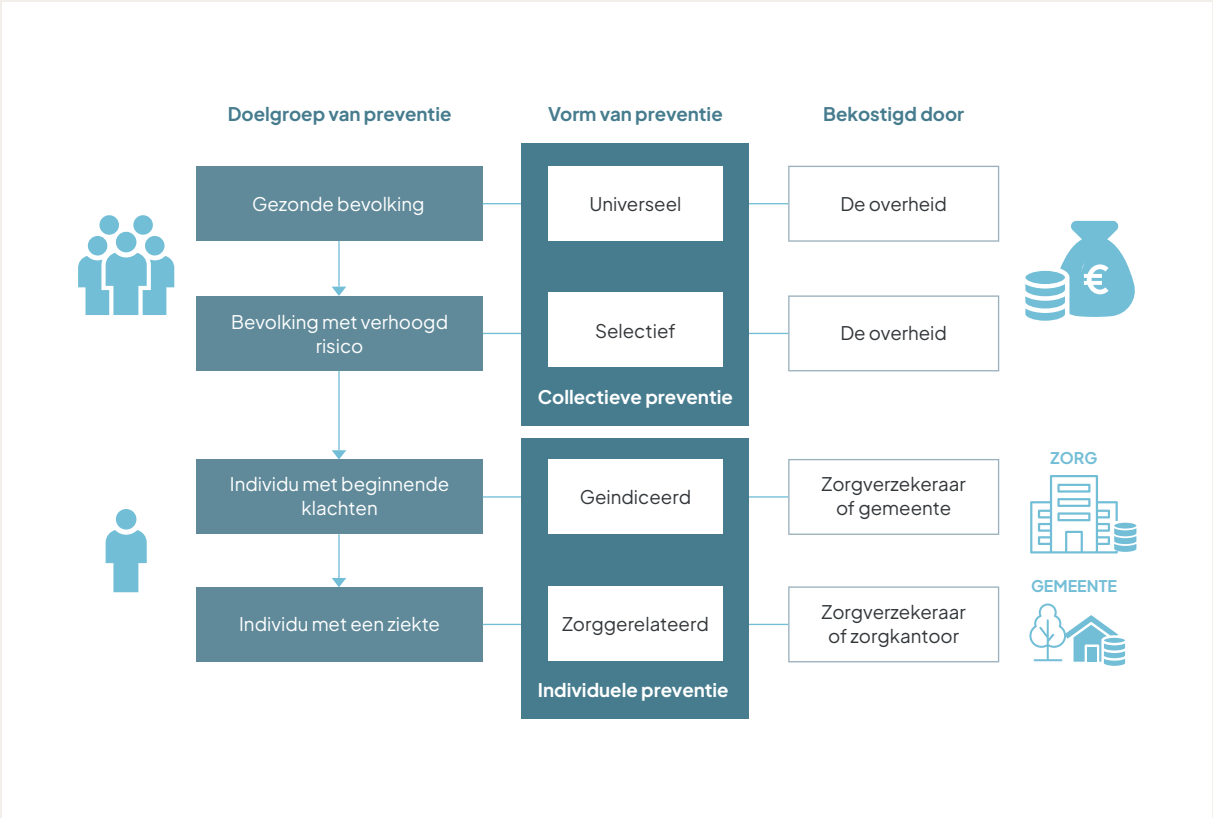
De zorgvragen van patiënten zijn steeds vaker domeinoverstijgend. Waar Vicino in het verleden vooral een signalerende rol had voor patiënten die geen passende zorg ontvingen, willen we onze inzet voor kwetsbare doelgroepen structureel verbreden.

⁵ Digitale basisvaardigheden: Nederland is EU-koploper, maar 20% (12+) mist digitale basisvaardigheden — precies de groep die vaker zorg nodig heeft; dus blended-zorg gaat niet vanzelf. Volgens VZinfo en RIVM nemen grote en hardnekkige gezondheidsverschillen naar opleiding/SES (levensverwachting en gezonde levensjaren) toe en de kloof wordt als substantieel geduid. Verder zijn beperkte gezondheidsvaardigheden wijdverbreid: circa 35% van de volwassenen hebben beperkte gezondheidsvaardigheden (Pharos). Dit raakt o.a. therapietrouwheid en shared decision-making.

Het belang van preventie

Met de toenemende zorgvraag is preventie van groot belang. Immers, een ongezonde leefstijl en leefomgeving hebben direct invloed op de zorgvraag. Door te werken aan preventie kan de zorgvraag worden verlaagd. Tot op heden vinden veel preventieve initiatieven vooral plaats op lokaal niveau en zijn daar ook verankerd. Het ontbreekt aan regionale samenhang en structurele kennisdeling tussen domeinen. Samenwerking op wijk- en doelgroepniveau blijft gefragmenteerd, terwijl de uitdagingen rondom mentale gezondheid complexer worden en gezondheidsachterstanden alleen in gezamenlijkheid kunnen worden aangepakt. Vicino ziet het als gedeelde verantwoordelijkheid – samen met het sociaal domein en tweedelijns GGZ-aanbieders preventie structureel in te bedden in de regionale aanpak van mentale gezondheid.

Er zijn verschillende niveaus van preventie te onderscheiden: collectieve preventie en individuele preventie. Zie ook afbeelding 1 voor het overzicht.

Bron: www.loketgezondleven.nl/beleid/wat-is-preventie

Hoewel wij geen formele rol hebben in collectieve preventie, kunnen we vanuit onze positie in de huisartsenzorg wel een betekenisvolle bijdrage leveren aan het voorkomen van mentale hulpvragen op latere leeftijd. Met ons bestaande aanbod voor zowel jeugd als volwassenen zijn we in staat om vroegtijdig signalen op te vangen en ondersteuning te bieden. We willen deze rol verder versterken door de gezinsgerichte benadering explicieter te verankeren in onze werkwijze. Dit betekent dat we, naast aandacht voor de individuele patiënt, nadrukkelijk oog hebben voor opgroeiende kinderen binnen het gezin. Hierbij is intensieve en structurele samenwerking tussen POH Volwassenen en POH Kind & Jeugd cruciaal.

Vicino zorgt voor passende zorg door aangepaste behandelmethoden

Om mentale zorg toegankelijk te houden is het van belang te kijken naar hoe we behandelen en scherp af te wegen wat er nodig is. In samenwerking met onze ketenpartners gaan we het groepsaanbod professionaliseren, zowel binnen de huisartsenzorg als vanuit onze aangesloten GGZ-aanbieders. Ook dit willen we gaan inzetten in de breedte, in de vorm van blended care, om er zo voor te kunnen zorgen dat alle inwoners van Noord-Holland Noord de zorg krijgen die zij nodig hebben.

Om ervoor te zorgen dat we ons zorgaanbod toegankelijk houden stellen we ons ten doel dat:

1. Het groepsaanbod voor de patiënten in de huisartsenzorg is gelijk per regio.
2. Het groepsaanbod door de POH-GGZ aansluit op het groepsaanbod in de tweede lijn.
3. We behandelmodules standaard in blended vorm beschikbaar stellen.
4. E-healthmodules een standaardkarakter kennen binnen Vicino en altijd worden ingezet in de fase van overbruggingszorg, wachttijdbenutting en terugvalpreventie.

Vicino heeft een leidende rol voor specifieke kwetsbare patiëntengroepen

Vicino heeft een verantwoordelijkheid in het signaleren en definiëren van patiëntengroepen die nu onvoldoende passend zorgaanbod vinden. Het gaat om mensen die, ondanks stabilisering, te complex zijn voor behandeling binnen de huisartsenzorg, maar niet in aanmerking komen voor specialistische GGZ. Voor deze groep onderzoekt Vicino hoe we hieraan invulling kunnen geven en leveren we een actieve bijdrage aan het organiseren van passende zorgoplossingen. Waar bestaande voorzieningen tekortschieten, brengen we betrokken partijen samen om tot inhoudelijke afspraken te komen. Indien nodig biedt Vicino zelf een oplossing, waarin de kaders van de NHG- en GGZ-standaard leidend zijn.

Waar gaan we naartoe en hoe komen we daar?

Vicino heeft verschillende rollen op het gebied van preventie

Vicino vervult verschillende rollen in preventie, afhankelijk van het niveau waarop de preventieve inzet plaatsvindt (zie bijlage 1). Binnen collectieve preventie kiezen wij ervoor een ondersteunende en faciliterende rol aan te nemen. Wij geloven dat de uitvoering hiervan thuishoort in het sociaal domein. We ondersteunen professionals in het sociaal domein met advies en scholing bij preventieve initiatieven binnen wijken, gemeenten en regio's. Onze professionals kunnen bijvoorbeeld ook een bijdrage leveren aan groepsaanbod dat wordt georganiseerd op initiatief van ketenpartners. Daarmee vervullen we een ondersteunende rol in de tweede schil, zonder direct betrokken te zijn bij universele of selectieve preventie.

Daarnaast blijven we binnen de huisartsenpraktijken onze uitvoerende rol in individuele preventie voortzetten. We versterken dit de komende jaren door terugvalpreventie en de inzet van E-health structureel onderdeel te maken van ons zorgaanbod. Om gericht te kunnen handelen, investeren we in betere monitoring van heraanmeldingen, zodat we sneller afwijkingen in doelgroepen of regio's signaleren en daarop kunnen inspelen.

Vicino als organisatie

Als onderdeel van de strategische ontwikkeling naar een netwerkorganisatie versterkt Vicino haar positie als aanspreekpunt voor regionale samenwerking, beleidsvorming en innovatie in de mentale zorg. Dat vraagt om een herkenbare en stevige positionering binnen het netwerk, ondersteund door mandaat vanuit de RHO's, GGZ NHN, aangesloten GGZ-aanbieders en de gemeenten binnen het Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN).

We bouwen aan een organisatie die zich kenmerkt door samenwerking, wendbaarheid en mensgericht leiderschap. Organisatiestructuur, cultuur en de ontwikkeling van onze medewerkers zijn hierin nauw met elkaar verbonden en vormen samen een van de drie strategische pijlers van dit meerjarenplan.

Waar komen we vandaan?

Vicino is van oorsprong georganiseerd rond de ondersteuning van huisartsenpraktijken middels inzet van POH-GGZ en het bieden van behandeling via onze aangesloten GGZ-aanbieders. Deze focus op nabijheid en continuïteit heeft een stevige basis gelegd. De huidige dynamische zorgomgeving vraagt om een organisatie waarin integrale samenwerking over domeinen heen centraal staat.

Waar gaan we naartoe en hoe komen we daar?

Onze rol als dienstverlener blijft onverminderd van belang: we zorgen voor voldoende en goed opgeleide POH-GGZ-professionals en bieden behandeling via onze aangesloten GGZ-praktijken. Met beide disciplines in huis beschikt Vicino over het draagvlak en de schaalgrootte om door te groeien naar een netwerkorganisatie – een ontwikkeling waar we trots op zijn.

Vicino's organisatiestructuur en -cultuur zijn van groot belang om onze strategische doelen te behalen. Daarom zullen we hierin, net zoals in personeel en ontwikkeling, de komende jaren (extra) gaan investeren.

Vicino's organisatiestructuur en inrichting past bij een netwerkorganisatie

De inrichting van onze organisatie zal meebewegen met de netwerkgerichte koers. We brengen in kaart welke onderdelen van de huidige structuur behouden kunnen blijven en waar aanpassing nodig is om effectief te kunnen opereren in de huisartsenzorg, de tweede lijn en het sociaal domein. De bestaande kracht van korte lijnen en wendbaarheid willen we behouden en benutten.

Vicino ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie met duidelijke divisies die zelfstandig opereren, maar gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor het geheel. Medewerkers zorgen voor verbinding, samenwerking en kennisdeling binnen teams en met externe partners. Heldere onderlinge relaties en inzicht in de samenhang tussen afdelingen en ketenpartners zijn daarbij onmisbaar. De zorg wordt georganiseerd vanuit de divisies, met aansturing en coördinatie op wijkniveau om de verbinding met de praktijk te versterken.

Waar de tweedelijns GGZ en de huisartsenorganisaties reeds diep verankerd zijn in de governance en structuur van Vicino, geldt dat minder of niet voor de besluitvorming en onze activiteiten binnen het sociaal domein. We onderzoeken daarom hoe we dit beter kunnen positioneren en borgen in de organisatie.

Vicino heeft een open, veilige en inclusieve cultuur

De beweging richting netwerkorganisatie vraagt niet alleen om een andere structuur van de organisatie, maar vereist ook een andere manier van denken en samenwerken. Leiderschap, eigenaarschap tonen en kunnen schakelen tussen belangen zijn hierin essentiële elementen. En competenties als zelfregie, verbindend vermogen en ondernemerschap worden steeds belangrijker.

Onze kernwaarden vormen het uitgangspunt, en die willen we dan ook met elkaar herijken. Zo maken we samen afspraken over hoe we met elkaar omgaan en hoe het dagelijks handelen van elke medewerker eruit zou moeten zien.

Het realiseren van een meer divers samengesteld personeelsbestand is onontbeerlijk om de komende jaren passende zorg te kunnen bieden. Vicino streeft hierin een afspiegeling van de samenleving uit de regio na. Verder hechten we er waarde aan dat iedereen binnen onze organisatie zich welkom voelt en ieder individu gezien, gehoord, gerespecteerd en gewaardeerd wordt. We willen verder bouwen aan een organisatiecultuur waarin ethiek, inclusie en veiligheid voelbaar en zichtbaar zijn. Op deze manier borgen we ook een gezond en veilig werkklimaat voor ons personeel en zijn we transparant over de keuzes die we maken. Zo behouden we ook de hoge medewerkerstevredenheid, hier zijn we immers trots op.

Vicino investeert in personeel en ontwikkeling

Waar de focus op scholing eerder vooral intern lag, verbreden we nu het perspectief. Medewerkers krijgen een meer centrale en verbindende rol binnen het netwerk en worden gestimuleerd om met een open blik keuzes te maken in het belang van het grotere geheel.

Professionele ontwikkeling koppelen we nadrukkelijk aan het versterken van samenwerking. We verkennen hoe aangesloten GGZ-aanbieders hierin actief kunnen bijdragen, bijvoorbeeld door kennis te delen en scholingsactiviteiten mee te organiseren. Zo bouwen we aan een lerend netwerk waarin zorgaanbieders samen verantwoordelijkheid nemen voor kwalitatieve en samenhangende zorg in de regio.

De komende jaren zetten we in op mobiliteit, zowel binnen als buiten Vicino. Doorstroom naar andere functies binnen het netwerk zien we niet als verlies, maar als versterking van de regionale samenhang. We ondersteunen deze beweging met gedeelde vacatures, loopbaanpaden en gezamenlijke ontwikkelkansen.

Zo bouwen we aan een organisatie die klaar is voor de toekomst, met mensen die het verschil maken – voor elkaar, voor de regio, voor onze partners en voor de patiënt.

